

11. Мазуркевич О.Р / О.Р. Мазуркевич // Українська мова і література в школі. – 1983. – № 7. – С. 3–12.

12. Можаяв А.И. Школи передового педагогічного опыта / А.И. Можаяв // Советская педагогика. – 1961. – № 10. – С. 109–116.

13. Онищук В.О. Типи, структура і методика уроку в школі / В.О. Онищук // Радянська школа. – 1968. – № 8. – С. 44–53.

14. Присяжнюк К.Ф. / К.Ф. Присяжнюк // Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду. – Радянська школа. – 1952. – № 12. – С. 3–10.

15. Радянська освіта. Газета (1953 р.).

16. Рекомендації республіканської науково-практичної конференції «Шляхи підвищення ефективності викладання і вивчення української мови у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС // Українська мова і література в школі. – 1982. – № 4. – С. 15–19.

17. Рекомендації республіканської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної

української літератури для дітей та юнацтва у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС // Українська мова і література в школі. – 1982. – № 7. – С. 15–19.

18. Творчо розв'язувати назрілі питання роботи школи / передова стаття // Радянська школа. – 1962. – № 3. – С. 3–8.

19. Фоменко М.В. Актуальні проблеми сучасної української літератури для дітей та юнацтва у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС / М.В. Фоменко // Українська мова і література в школі. – 1982. – № 7. – С. 3–15.

20. Фоменко М.В. Про дальше вдосконалення вивчення української мови в школах республіки у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС / М.В. Фоменко // Українська мова і література в школі. – 1982. – № 4. – С. 3–15.

21. Шинкарук Н.І. Повніше використовувати навчальні, розвиваючі і виховні можливості вдосконаленої програми / Н.І. Шинкарук // Українська мова і література в школі. – 1983. – № 7. – С. 16.

УДК 796.412+796.011.1-057.875

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРИНЦИПІВ У ФОРМУВАННІ ФІТНЕС-КУЛЬТУРИ СТУДЕНТОК І КУРСІВ ВНЗ

Максимова К.В., старший викладач
кафедри української та іноземних мов

Харківська державна академія фізичної культури

Мулик К.В., д. пед. н., доцент,
професор, завідувач кафедри зимових видів спорту, велоспорту та туризму
Харківська державна академія фізичної культури

У статті проаналізовано роль педагогічних принципів у формуванні фітнес-культури студенток І курсів вищих навчальних закладів. Визначено основні види фітнес-програм, які представлені сучасною фітнес-індустрією. Встановлено ефективність застосування засобів різних видів фітнесу на формування фітнес-культури особистості студенток. Зазначено педагогічні принципи як загальні науково-практичні положення, які розкривають закономірності формування фітнес-культури студенток. Визначено зміст педагогічних принципів як дієвого засобу покращення стану здоров'я, рівня адаптаційних можливостей студенток І курсів, які висвітлюють сукупність ідей, правил та вимог до сучасного оздоровчого фітнесу.

Ключові слова: *фітнес, фітнес-програми, фітнес-культура, фітнес-культура особистості, культура здоров'я, студентки І курсів, педагогічні принципи.*

В статтю проаналізована роль педагогіческих принципів в формировании фитнес-культуры студенток I курсов высших учебных заведений. Определены основные виды фитнес-программ, которые представлены современной фитнес-индустрией. Установлена эффективность использования средств различных видов фитнеса на формирование фитнес-культуры личности студенток. Указаны педагогические принципы как общие научно-практические положения, которые раскрывают закономерности формирования фитнес-культуры современных студенток. Определено содержание педагогических принципов как действенного способа улучшения состояния здоровья, уровня адаптационных возможностей студенток I курсов, которые освещают совокупность идей, правил и требований к современному оздоровительному фитнесу.

Ключевые слова: *фитнес, фитнес-программа, фитнес-культура, культура здоров'я, студентки I курсов, педагогические принципы.*

Maksymova K.V., Mulyk K.V. THE ROLE OF PEDAGOGICAL PRINCIPLES OF FORMING FITNESS-CULTURE OF MODERN YOUTH

The role of pedagogical principles of forming fitness-culture of 1st year girl-students is analyzed in the article. The main kinds of fitness-programs introduced in modern fitness-industry are determined. The effectiveness of using means of different kinds of fitness on forming fitness-culture of girl-students' personality is specified. Pedagogical principles as general scientific-practical ideas showing common factors of forming fitness-culture of modern year girl-students are signified. The concept of pedagogical principles as an effective means of improving health condition, the level of 1st year girl-students adaptive capabilities that clarify the set of ideas, rules and demands to the modern health-related fitness are specified.

Key words: *fitness, fitness program, fitness culture, health culture, girl-students, pedagogical principles.*

Постановка проблеми. Фітнес-культура є одним із компонентів соціально-культурного буття студента, частиною його загальної та професійної культури. Як результат виховання та професійної підготовки вона проявляється у відношенні студентів до свого здоров'я, фізичних можливостей та здібностей, в стилі життя та навчальній діяльності, яка постає в єдності знань, переконань, ціннісних орієнтацій з їх практичним втіленням. У системі вищої професійної освіти України при реалізації стратегії гармонійного розвитку сучасної молоді пріоритет надається їх інтелектуальному розвитку за рахунок фізичного розвитку та здоров'я [1]. Останнім часом спостерігається значне погіршення соматичного здоров'я та рівня підготовленості сучасної молоді, зокрема студенток I курсів, що пов'язано з адаптацією до умов навчання у ВНЗ після закінчення середньої школи [5].

Культура здоров'я займає важливе місце в структурі загальної культури людини, її сутність виражається в системі сформованих людиною цінностей, знань, умінь і навичок з формування, збереження та зміцнення здоров'я. Сучасна педагогіка спирається на традиційні принципи навчання й виховання особистості, які є загально визначеними та історично сформованими [2]. Саме педагогічним принципам відводиться особлива роль у формуванні фітнес-культури студенток I курсів.

Фітнес-культура на сьогодні торкається різних аспектів життєдіяльності студентської молоді, а саме побуту, дозвілля, навколишніх матеріальних та духовних цінностей. Особливого значення вона набуває серед студенток I курсів, які ведуть малорухливий спосіб життя, що негативно впливає на стан здоров'я, який останнім часом різко погіршився [6].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній психолого-педагогічній літературі І. Аршавський, І. Брехман та Г. Зайцева розглядають проблему становлення і розвитку особистості сучасної молоді в аспекті формування здорового способу життя. Г. Іванова, О. Малімон, С. Сав-

чук зазначають погіршення стану здоров'я населення, зокрема студентської молоді, останнім часом. Вивченням сутності, змісту культури здоров'я займалися Г. Зайцев, В. Колбанов, Л. Татарнікова, І. Глинянова, Е. Вайнер, Е. Мамаєва, А. Мітєєва. Проте питання ролі педагогічних принципів у формування фітнес-культури особистості студенток I курсів недостатньо висвітлено на сьогодні, що й становило актуальність нашого дослідження

Постановка завдання. Мета статті – проаналізувати роль педагогічних принципів у формуванні фітнес-культури студенток I курсів.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку системи вищої освіти основним завданням оздоровчого фізичного виховання є зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичного й духовного розвитку студенток вищих навчальних закладів України, розширення їхніх знань у галузі фізичної культури за рахунок появи новітніх оздоровчих фітнес-занять із метою підвищення мотивації та ефективності оздоровчо-тренувального процесу [6]

Культура здоров'я особистості студенток I курсів займає важливе місце в структурі загальної культури, а її сутність виражається в системі сформованих молоддю цінностей, знань, умінь і навичок з формування, збереження й зміцнення власного здоров'я. Загальновідомо, що культура (від лат. **culture** – «**обробіток**», «**обробляти**», «**освіта**», «**виховання**») здоров'я є частиною загальнолюдської культури, яка передбачає знання людиною своїх генетичних, фізіологічних і психологічних можливостей, методів і засобів контролю, збереження і розвиток свого здоров'я, а також вміння передавати здоров'язбережувальні знання іншим [8].

Культура здоров'я є важливою умовою збереження здоров'я студенток I курсів та інструментом у формуванні суспільного здоров'я молоді взагалі. У сучасному вищому навчальному закладі одним із компонентів процесу формування загальної та професійної культури особистості студенток I курсів є фітнес-культура. Вона зорі-

ентована на розвиток цілісної особистості, гармонізацію її духовних та фізичних зусиль, активізацію готовності реалізувати потенційні можливості в здоровому стилі життя та професійній діяльності.

Структура фітнес-культури студенток I курсів включає в себе мотиваційні цінності, практично-дієві компоненти, які забезпечують цілісний характер педагогічного впливу. Термін «**фітнес**» (англ. *fitness* – «**пристосованість**», «**здатність до витривалості**») – це напрямок масової, спортивної й оздоровчої фізичної культури, який спрямований на покращення загального стану організму людини, його тренуваність та здатність опиратись негативним впливам зовнішнього середовища шляхом виконання простих та комплексних вправ в музичному супроводі чи у визначеному такті, допомагає в корекції форм та ваги тіла та дозволяє закріпити досягнуті результати [10].

На сьогодні існуюча фітнес-культура представлена такими видами фітнес-програм, як аеробіка, степ-аеробіка, фітбол-аеробіка, фітнес-мікс, фітнес-інтенсив, Зумба-фітнес, Кросфіт, протокол Табата, TRX петлі тощо [6]. Взаємодія різних напрямків фітнесу дозволяють сформуванню нового культурного типу – фітнес-культуру особистості студентів. Ефективність застосування засобів фітнесу повинна спиратися на певні педагогічні принципи.

Педагогічні принципи (лат. *principium* – **початок, основа**) – загальні науково-практичні положення, які розкривають закономірності формування фітнес-культури сучасних студенток. Зміст педагогічних принципів висвітлює сукупність ідей, правил та вимог до тренувального процесу з фітнесу [9]. Спираючись на діалектичну єдність природного та соціального в людині, вони висувають вимоги до постійного процесу формування фітнес-культури студенток I курсів. Вони визначають цільову стратегію занять на різних етапах навчання і вимоги, які ставляться до методики проведення занять.

До найбільш визначених загальних принципів, що визнають предметну специфіку і якість кондиційного тренування у фітнесі, належать *принцип свідомості та активності, наочності та доступності, індивідуалізації та систематичності* [2].

Для реалізації *принципу свідомості та активності* необхідне стимулювання активності студенток до засвоєння техніки рухових дій, опанування інноваційними методиками підвищення працездатності та кондиційності фітнес-тренування.

Необхідно проявляти свідоме ставлення до розуміння основ фітнес-культури в су-

часному ВНЗ. Свідомість визначає прогресивну спрямованість тренувань шляхом освоєння парадигми знань, формування мотивацій, стимулювання потреб до систематичних занять. Свідомий вибір індивідуально обраних видів і форм занять дозволяє оптимізувати фізичне навантаження та прогнозувати результати тренувань.

Визначення довготривалої стратегії розвитку, постановка конкретних цілей та завдань, адекватних індивідуальних особливостей студенток I курсів, рівня їх підготовленості, потреб та інтересів набуває у фітнес-культурі пріоритетного значення. Повне розуміння суті фізичних вправ надає навчання виховного характеру та сприяє формуванню соціально значимих морально-психологічних та професійних якостей. Реалізація принципу свідомості сприяє усвідомленню фітнес-культури як цінності.

Є підстави вважати, що *активність* – це одна з характеристик когнітивної діяльності студенток, спрямованої на засвоєння знань, умінь та навиків, ознаками якої є ініціатива, прояв самостійності та творчості. Активність студенток I курсів проявляється шляхом стимулювання інтересу до занять завдяки оцінці темпів фізичного розвитку. Побудова тренувань за принципом свідомості й активності передбачає конкретизацію завдань та свідоме ставлення студенток до них; свідоме виконання поставленої рухової програми; розуміння професійно-прикладної спрямованості вивчених рухливих дій; виховання ініціативи, самостійності та активного відношення до цінностей фітнес-культури.

Реалізація *принципу наочності* пов'язана з формуванням у студентів уявлень про рухову дію шляхом використання зорових та звукових засобів наочності. На основі ідеомоторних реакцій у глибинних структурах свідомості формуються так звані «моделі свідомості», що прискорюють процес навчання. Важливу роль відіграє обсяг сенсоромоторної інформації, який накопичено в пам'яті студенток. Добір засобів наочності зумовлений етапом навчання, статевіковими особливостями студенток I курсів до них, їх підготовленістю тощо.

Реалізація вимог до та індивідуалізації пов'язана з оптимізацією робочої програми, в доборі засобів, методів, організаційних ресурсів та фізичного навантаження. Доступність тренувань зумовлена балансом між координаційною складністю або енергозатратністю програми та готовністю студенток I курсів до її виконання. У випадку перевищення вимог до рівня можливостей студенток виконання завдань може привести до зміни структур рухів та функці-

ональної перенапруги, в той час коли легке тренування буде малоефективним для них. Ефективність навантаження для студенток I курсів можна встановити за артеріальним тиском, функціональними пробами, темпами приросту фізичних якостей (сили, витривалості, спритності, гнучкості, а також за показниками самооцінки самовідчуттів, настрою, бажань тренуватися, апетиту тощо [4]).

Реалізація вимог принципу доступності передбачає зниження негативних наслідків для організму від надмірних тренувальних навантажень на основі оптимізації умов розвитку фізичних якостей. Для вирішення цього завдання викладач керується нормами навантажень, а також результатами моніторингу стану та підготовленості студенток I курсів.

Важливою вимогою принципу доступності є *індивідуалізація* навчально-виховного процесу. Його сутність полягає в алгоритмізації та прийнятті адекватних рішень при корекції рухових програм студенток I курсів. Принцип передбачає диференціацію навантаження, підбір індивідуально підібраних форм фітнес-занять, методичних прийомів, які забезпечують підвищення резервів адаптації організму та системну профілактику перенапруги функцій організму.

Потрібно звернути особливу увагу на побудову фітнес-програм для студенток I курсів відповідно до особливостей розвитку, оскільки необхідно враховувати особливості жіночого організму, а саме ритмічні коливання фізичної працездатності в різні фази овуляторно-менструального циклу (ОМЦ), стану здоров'я, рівня тренуваності, а також індивідуальної реактивності організму на навантаження [6].

Принцип систематичності передбачає побудову тренувального процесу з урахуванням варіативності використаних засобів, методів, організаційних форм занять. Він забезпечує взаємозв'язок різних аспектів педагогічного управління. Вимоги цього принципу до побудови тренувального процесу зумовлені єдністю біологічного та соціального (тілесного, інтелектуального та духовного) особистості.

Цілісність тренувального процесу передбачає прояв між цілями, завданням, засобами, методами та організаційними формами тренувальних занять [7]. Досягнення цілісності пов'язано зі створенням необхідних передумов до більш ефективного розвитку здібностей студенток I курсів на кожному етапі тренування. Такий взаємозв'язок елементів тренувального процесу сприяє до сходження студенток від особистості до індивідуалізації. Реалізація цього

принципу забезпечує єдність фізичного, інтелектуального та духовного в процесі формування фітнес-культури; взаємозв'язок фітнес-культури особистості зі здоров'ям та здоровим способом життя; єдністю виховання та самовиховання у формуванні фітнес-культури особистості студенток.

Ефективним аспектом реалізації принципу систематичності є багаторазове повторення одноразових завдань в окремому занятті, а також протягом тривалого часу, достатнього для оволодіння навиками студенток I курсів. Систематичність начально-тренувального процесу проявляється в логічному підпорядкуванню всіх його елементів, що забезпечує гармонійний розвиток фізичних якостей, чіткого узгодження нового матеріалу з попереднім, порядку в спрямованості фізичного навантаження [3].

Щодо специфічних принципів у системі навчання та виховання, то вони спираються на закономірність формування високих тілесних кондицій, які знаходяться в ієрархічних відношеннях. Вимоги до цих принципів дозволяють посилити зв'язки між спрямованістю тренувальних впливів та результатами функціональних станів, між компонентами тренувального процесу та темпами підвищення тренуваності студенток I курсів.

До групи принципів, які відображують організаційну специфіку занять фітнесом, належать принцип *безперервності, поступового прогресу тренувальних впливів, циклічності та вікової адекватності*. Саме вони висувають вимоги до побудови начально-тренувального процесу та до функцій управління, а саме планування, корекції тренувального процесу та контролю.

Реалізація *принципу безперервності* пов'язана зі створенням необхідних умов для формування фітнес-культури студенток на основі подолання дискретності тренувального процесу, оптимізації балансу фізичного навантаження та відпочинку. Цей принцип відповідає культурі особистості. Вирішення проблеми безперервності занять передбачає пізнання закономірностей формування активної життєвої позиції студенток, виявлення найбільш значимих стимулів до здорового способу життя. Реалізація вимог принципу безперервності тренувального процесу пов'язана з виключенням великих перерв між заняттями, в яких втрачаються досягнуті під час тренувань позитивні результати.

Принцип безперервності тренувального процесу характеризується трьома основними положеннями, а саме: пролонговане кондиційне тренування будується як річний та тривалий процес, компоненти

якого взаємопов'язані для досягнення максимального результату; вплив кожного наступного заняття повинен «нашаруватися» на результати попередніх, закріплюючи та розвиваючи їх для досягнення кумулятивного ефекту, показник якого залежить від тривалості інтервалів між тренуваннями; інтервали між заняттями, яких повинно буди у фітнесу 3-4, повинні забезпечувати гармонійний розвиток фізичних якостей студенток I курсів та підвищувати їх фізичні кондиції.

Регулярність занять сучасним фітнесом забезпечує цільовий вплив на рухливу, інтелектуальну та духовну сферу студенток, в основі який закладена життєвобезпечуюча здатність організму студенток до адаптації. Із врахуванням цього принципу визначається не тільки обсяг навантаження, але й послідовність виконання вправ за одне тренувальне заняття [6]. Реалізація цього принципу пов'язана з підвищенням якості тренувального процесу, побудованого відповідно до вимог щодо задоволення потреб студентів у руховій активності, профілактики гіподинамії, стимулювання самопізнання та самореалізації, підвищення мотивації до занять.

Доцільно дотримуватися основних принципів фітнес-тренування, а саме, *принципу поступового збільшення навантаження*, який передбачає збільшення обсягу та інтенсифікації навантажень і підвищення складності техніки рухових дій, а також розвитку вольових якостей. Важливим принципом є принцип збалансованого навантаження, відповідно до якого загальне навантаження складається протягом серії занять і повинно регламентуватися стосовно динаміки тренування. Тренувальний процес повинен передбачати тимчасову його зростання.

Побудова фітнес-тренування з урахуванням принципу поступового підвищення вимог до обсягу рухової активності передбачає оновлення та ускладнення використаних вправ, методів та умов занять, які забезпечують прогресуючий розвиток функцій організму студенток I курсів.

Особливо заслуговує на увагу визначення індивідуально підібраного навантаження, яке буде викликати стійкі адаптивні перебудови в організмі. Форсовані навантаження без попереднього тренування значно підвищують ціну адаптації, що призводить до перенапруги функціональних систем організму студенток.

Важливу роль відіграє *варіативність* тренувального навантаження, оскільки виконання однотипного навантаження призводить до втоми швидше ніж варіативне.

Тому під час занять необхідно змінювати динаміку фітнес-навантажень, із метою забезпечення постійного росту підготовленості студентів. Під час підготовки студенток I курсів використовують прямолінійно-висхідну або ступінчасто-збільшувану форми підвищення навантаження, які сприяють створенню передумов до розширення резервів адаптації організму студентів. При виборі способу підвищення навантаження необхідно враховувати гетерохронність відновлюваних процесів, поставлених завдань, рівня підготовленості та тривалості тренувального процесу.

Інтенсифікація тренування буде призводити до позитивних результатів у тому випадку, коли навантаження наступного заняття буде посилюючим для студенток. Побудова фітнес-тренувань із урахуванням цього принципу допоможе підняти програму рухової активності на більш високий та якісний рівень проведення. Для підготовки студенток I курсів доцільно використовувати хвилеподібну та ударну форми підвищення обсягу навантаження. Реалізація вимог до *принципу циклічності* передбачає композиційну підпорядкованість тренувального процесу на основі циклічно повторюваних структурних одиниць (мікро-, мезо- і макроциклів)[7].

Принцип вікової адекватності впливу реалізується в процесі регулювання фітнес-навантаження на різних етапах навчання у ВНЗ. Врахування цього принципу пов'язано з профілактикою зриву адаптації до різних фітнес-навантажень. Послідовність онтогенетичних змін обумовлено біологічною підготовкою організму студенток I курсів до соціальної діяльності, темпи якої обумовлені спадковими факторами. Поєднання соціального та біологічного факторів кожного року вступає в нові взаємодії, що знаходить своє вираження в збалансованому рівні фізичного, інтелектуального та духовного розвитку студентів. Дотримання реалізації всіх цих принципів забезпечить ефективне формування фітнес-культури особистості студенток I курсів.

У результаті дослідження було з'ясовано роль і важливість педагогічних принципів у формування фітнес-культури особистості студенток I курсів.

Висновки та перспективи дослідження. Таким чином, можна зробити висновок про те, що ефективність формування фітнес-культури особистості студенток I курсів цілком залежить від дотримання вимог щодо загальновідомих педагогічних принципів, які становлять основу будь-якого тренувально-виховного процесу. У перспективі подальшого дослідження плану-

ється розробити систему фітнес-занять, які б базувалися на педагогічних принципах, із метою ефективного формування фітнес-культури особистості студенток І курсів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вайнер Э.Н. Валеология: учеб. для вузов / Э.Н. Вайнер. – М. : Флинта; Наука, 2001. – 416 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка. Підручник. Видавництво Ліра-К, Київ 2016, 607с.
3. Коробков А.В. Физическое воспитание / Под ред. В.А. Головина, В.А. Маслякова, А.В. Коробкова. – М. : Высшая школа, 1983. – 236 с.
4. Кузнецов С.О. Великий тлумачний словник / С.О. Кузнецов. – СПб. : Норинг, 1998. – 1534 с.
5. Максимова К.В «Моніторинг стану соматичного здоров'я студенток І курсів вищих навчальних закладів м. Харкова» / К.В. Максимова // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – № 7(29)/2017. – Київ, 2017. – С. 30.

6. Максимова К.В., Мулик К.В. «Актуальні питання збереження та зміцнення здоров'я студенток 17-21 років вищих навчальних закладів за рахунок фізкультурно-оздоровчих фітнес-занять» / К.В. Максимова // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. – Випуск 10, 2017. – С. 301.
7. Матвеев Л.П. Теория и методика физической культуры: Учебник для институтов физической культуры / Л.П. Матвеев. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 487 с.
8. Митяева А.М. Психолого-педагогические условия становления валеологической культуры младших подростков : автореферат дис. ... канд. пед. наук / А.М. Митяева. – Орел, 1999. – 20 с.
9. Теория и методика физического воспитания : учебник для студентов высших учебных заведений физического воспитания и спорт / Под ред. Т.Ю. Круцевич. – Киев : Олимпийская литература, 2003. – 236 с.
10. Эдвард Т. Хоули Оздоровительный фитнес : учебное пособие / Эдвард Т. Хоули, Б. Дон Френке. – К. : Олимпийская литература, 2000. – 355 с.

УДК 17.023.36:159.923.2

ЗМІСТ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ

Папушина В.А., к. філол. н., доцент,
доцент кафедри української філології
Хмельницький національний університет

Естетична культура як невід'ємний компонент духовного світу особистості є важливою умовою існування людства. Актуальним постає питання розроблення цілісної концепції формування естетичної культури, яка б охоплювала всі сфери життєдіяльності людини, оскільки вони не існують ізольовано одна від одної. Спираючись на історичний досвід, праці видатних мислителів, педагогів, автор висуває концепцію особистісного виховання естетичної культури як складника культури суспільства загалом.

Ключові слова: культура, естетика, естетичне виховання, естетичні категорії, формування естетичної культури, самовиховання, саморозвиток.

Эстетическая культура как неотъемлемый компонент духовности личности является важным условием существования общества. Актуальным видится вопрос разработки целостной концепции формирования эстетической культуры, которая бы охватывала все сферы жизнедеятельности человека, поскольку они не существуют изолированно друг от друга. Опираясь на исторический опыт, на труды выдающихся мыслителей, педагогов, автор выдвигает концепцию личностного воспитания эстетической культуры как составляющей культуры общества в целом.

Ключевые слова: культура, эстетика, эстетическое воспитание, эстетические категории, формирование эстетической культуры, самовоспитание, саморазвитие.

Papushina V.A. CONTENTS OF AESTHETICALLY CULTURE OF PERSONALITY

Aesthetic culture as an essential part of the spiritual world of the individuality is an important condition for the existence of mankind. The question of the development of a holistic concept for the formation of aesthetic culture, which can cover all spheres of human life because they do not exist in isolation from each other, brings up actuality. Basing on historical experience, on the work of prominent thinkers, teachers, the author put forward the concept of personal education of aesthetic culture as a component of the culture of society on a whole.

Key words: culture, aesthetics, aesthetic education, aesthetic categories, formation of aesthetic culture, self-education, self-development.

Постановка проблеми. Естетична культура як невід'ємний компонент духовного світу особистості є важливою умовою і-

снування людства. Негативні тенденції в економіці нашої держави, духовній сфері суспільства призвели нині до погіршення